

Κατανόηση γραπτού λόγου

Επίπεδο Γ΄

Πρώτη διδακτική πρόταση – Η έκτη αίσθηση των ζώων!

Ενδεικτική διάρκεια:	1 διδακτική ώρα
Ομάδα-στόχος:	ενήλικες
Διδακτικός στόχος:	κατανόηση αφηγηματικού κειμένου
Στρατηγικές:	<i>συνεργασία μεταξύ μαθητών, ενεργοποίηση προϋπάρχουσας γνώσης, γρήγορη ανάγνωση για τον εντοπισμό της γενικής ιδέας του κειμένου (γενική προσοχή), πρόβλεψη, εστίαση προσοχής για τον εντοπισμό συγκεκριμένων πληροφοριών, χρήση συμφραζομένων για την κατανόηση του νοήματος, χρήση πηγών</i>
Ενσωμάτωση δεξιοτήτων:	κατανόηση γραπτού λόγου, παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου
Υλικό:	2 φύλλα εργασίας

Πορεία διδασκαλίας:

Ο καθηγητής ξεκινά το μάθημα με μια δραστηριότητα εξοικείωσης με το θέμα. Χωρίζει τους μαθητές του σε δυάδες, μοιράζει σε κάθε δυάδα το πρώτο φύλλο εργασίας με τις ερωτήσεις προ-ανάγνωσης και τους ζητά να απαντήσουν (**Συνεργασία**) κρατώντας σύντομες σημειώσεις (**Σημειώσεις**). Έτσι οι μαθητές έχουν την ευκαιρία για ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών για το θέμα (**Ενεργοποίηση προϋπάρχουσας γνώσης**).

Ο καθηγητής μοιράζει στους μαθητές το δεύτερο φύλλο εργασίας με το κείμενο και τον πίνακα και τους ζητά να κάνουν μια πολύ γρήγορη ανάγνωση για να διαπιστώσουν αν όσα αναφέρει το κείμενο συμφωνούν με τις απαντήσεις που έδωσαν στις ερωτήσεις προ-ανάγνωσης (**Εστίαση της προσοχής για τον εντοπισμό συγκεκριμένων πληροφοριών**).

Στη συνέχεια οι μαθητές, συνεχίζοντας να εργάζονται σε дуάδες, διαβάζουν το κείμενο με μεγαλύτερη προσοχή προκειμένου να το κατανοήσουν σε βάθος και να συμπληρώσουν τα κενά με τις φράσεις που τους δίνονται. Οι μαθητές επικεντρώνουν την προσοχή τους στη συμπλήρωση των κενών (**Εστίαση της προσοχής για τον εντοπισμό συγκεκριμένων πληροφοριών**). Η ορθή συμπλήρωση των κενών προϋποθέτει την όσο το δυνατόν πληρέστερη κατανόηση του κειμένου. Τυχόν άγνωστο λεξιλόγιο γίνεται κατανοητό είτε μέσω των συμφραζομένων (**Αξιοποίηση συμφραζομένων για την κατανόηση του νοήματος**) είτε μέσω λεξικού (**Χρήση πηγών**). Ύστερα από την ολοκλήρωση της άσκησης ο καθηγητής ελέγχει προφορικά την ορθότητα των απαντήσεων σημειώνοντας τη σωστή σειρά των αριθμών στον πίνακα.

Τέλος ο καθηγητής ζητά από τους μαθητές να ψάξουν στο διαδίκτυο (**Χρήση πηγών**) για περιπτώσεις φυσικών καταστροφών πριν από τις οποίες τα ζώα είχαν δείξει σημάδια φόβου και ανησυχίας, να τα καταγράψουν και στη συνέχεια να τα παρουσιάσουν στην τάξη (ενσωμάτωση κατανόησης γραπτού, παραγωγής γραπτού και παραγωγής προφορικού λόγου).

1^ο φύλλο εργασίας

Ερωτήσεις προ-ανάγνωσης

1. Έχετε ζώα στο σπίτι;
2. Αν ναι, έχετε παρατηρήσει πώς συμπεριφέρονται πριν από κάποιο έντονο καιρικό φαινόμενο (καταιγίδα, κεραυνός, δυνατός αέρας) ή σεισμό;
3. Έχετε ακούσει για τέτοιες περιπτώσεις πριν από μεγάλες καταστροφές;
4. Πιστεύετε ότι τα ζώα διαθέτουν ικανότητες αντίληψης που δεν έχουν οι άνθρωποι; Αν ναι, πού νομίζετε ότι οφείλονται;

2^ο φύλλο εργασίας

Κείμενο

Η έκτη αίσθηση των ζώων!

Στον πρόσφατο σεισμό στην Ασία παρατηρήθηκε πόσο εξαιρετικά ασήμαντος αριθμός ζώων... τραυματίστηκε, ενώ θα έπρεπε να είχαν πνιγεί υπεραρκετά ζώα, καθώς οι εθνικοί ζωολογικοί κήποι σ' αυτά τα μέρη βρίσκονται στις παραλίες. Το πρωί της 26ης Δεκεμβρίου 2004 στο εθνικό πάρκο της Yama στη Sri Lanka τα ζώα ήταν ιδιαίτερα ανήσυχα και έφευγαν μακριά από τις παράκτιες περιοχές για να ---1---. Οι μαϊμούδες που αφθονούν σ' αυτά τα μέρη, είχαν εξαφανιστεί...

Οι φύλακες αντιλήφθηκαν ότι τα ζώα είχαν φύγει και υπέθεσαν ότι κάτι τα είχε τρομοκρατήσει. Δεν μπόρεσαν όμως να ---2---. Το αποτέλεσμα ήταν να πνιγούν 60 φύλακες στο εθνικό πάρκο. Όσοι σώθηκαν, σκαρφάλωσαν στα δέντρα και απόρησαν που δεν είδαν να ----3----.

Ένας φύλακας άγριων ζώων λέει ότι από τις μακρόχρονες παρατηρήσεις του, είναι σίγουρος ότι τα ζώα έχουν μια έκτη αίσθηση την οποία ακολουθούν. Στην Ταϊλάνδη οι τουρίστες που είχαν ανέβει για περίπατο στην πλάτη των ελεφάντων, είδαν ξαφνικά αρκετή ώρα πριν φτάσει το καταστροφικό τσουνάμι στο μέρος τους, τους ελέφαντες να βγάζουν έντονους βρυχηθμούς και να ---4-- -, με αποτέλεσμα να σωθούν ελέφαντες και τουρίστες.

Στο εθνικό πάρκο της Ινδίας τα φλαμένγκος που ήταν άφθονα, περίπου μια ώρα πριν από το τσουνάμι άρχισαν να ---5---. Πριν από πολλά χρόνια, το 1929, όταν έγινε ο καταστροφικός σεισμός στην Κόρινθο, υπήρχαν κάποιοι βοσκοί με αρκετά κοπάδια πρόβατα. Εκείνη την ημέρα, διηγούνται ότι τα

τσοπανόσκυλά τους αλυχτούσαν ανήσυχα. Ύστερα από αρκετή ώρα κατάλαβαν ότι κάτι θα συνέβαινε και αποφάσισαν να ---6---. Μετά από μερικές ώρες έγινε σεισμός και ένα παλιρροϊακό κύμα σάρωσε τα μέρη όπου βρίσκονταν οι στάνες τους.

Ένας γέρος μελισσοκόμος είχε διηγηθεί κάποτε ότι όταν επρόκειτο να ----7----, οι μέλισσες έβγαιναν από τις κυψέλες τους ανήσυχες και δεν έμπαιναν μέσα τη νύχτα. Αφού είχε αφηφήσει το γεγονός δύο φορές και είχε χάσει μερικά μελίτσια από νερά που συγκεντρώνονταν σ' αυτό το πεδινό μέρος, τις μετέφερε όταν παρατηρούσε αυτό το φαινόμενο σε κάποια πλαγιά χωρίς να ---8----.

Πολλοί πιστεύουν ότι τους ίδιους ήχους ακούνε και οι άνθρωποι αλλά δεν δίνουν σημασία παρ' ότι υπάρχουν αποδείξεις. Για παράδειγμα, όταν σε κάποια αίθουσα που παίζουν κονσέρτο υπάρχει φλογέρα ανάμεσα στα όργανα, κάποιοι άνθρωποι αρχίζουν να ---9---- λόγω των ηχητικών της κυμάτων.

Τέλος, πολλοί άνθρωποι καθώς και ορισμένοι επιστήμονες πιστεύουν ότι πράγματι τα ζώα έχουν μια έκτη αίσθηση που τα κάνει να ----10----τον επικείμενο κίνδυνο.

Άσκηση

Από το κείμενο λείπουν οι παρακάτω φράσεις. Βρείτε σε ποιο κενό ταιριάζει η καθεμία και σημειώστε το σωστό αριθμό στο διπλανό κουτάκι.

σωθούν	<i>παράδειγμα</i>	1
νιώθουν φόβο		
τρέχουν προς το εσωτερικό της χώρας		
φαντασθούν την επερχόμενη καταστροφή		
απομακρύνουν τα ζώα προς το βουνό		
έχει απώλειες		
έρθουν καταρακτώδεις βροχές		
πετούν έντρομα		
υπάρχει ούτε ένας πίθηκος		
προαισθάνονται		

Λύσεις

σωθούν	1
νιώθουν φόβο	9
τρέχουν προς το εσωτερικό της χώρας	4
φαντασθούν την επερχόμενη καταστροφή	2
απομακρύνουν τα ζώα προς το βουνό	6
έχει απώλειες	8
έρθουν καταρακτώδεις βροχές	7
πετούν έντρομα	5
υπάρχει ούτε ένας πίθηκος	3
προαισθάνονται	10